

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2019/0202

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av krav fremsatt 8. mars 2019 fra advokat A på vegne av B om dekning av sakskostnader etter bestemmelsen i lov av 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36.

Kravet har sitt grunnlag i delvis omgjøring av vedtak fra Stiftelsestilsynet. Vedtak fattet 18. januar 2018 av Stiftelsestilsynet ble delvis omgjort av Stiftelsesklagenemnda ved vedtak av 20. desember 2018 (saksnummer 2018/117). Spørsmålet i saken er om vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsens femte ledd sammenholdt med forarbeidene til lovbestemmelsen, jf. Prop. 12 L (2014-2015) kap. 7, avgjør Stiftelsesklagenemnda krav om sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 blant annet der hvor nemnda har fattet endelig vedtak i klagesaken.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok leder Hanne Ombudstvedt og medlemmene Caroline D. Ditlev-Simonsen og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

Etter vedtak av 18. januar 2018 om nedsettelse av honorar, jf. stiftelsesloven § 40, skulle B tilbakebetale kroner 162 231 til C og kroner 133 068 til D, til sammen kroner 295 299. Etter klage ble B gitt delvis medhold slik at det beløp hun skal tilbakebetale er ca. kroner 35 000 mindre. Hun skal etter klageinstansens behandling tilbakebetale kroner 260 381, jf. Stiftelsesklagenemndas vedtak av 20. desember 2018.

Stiftelsesklagenemnda mente som Stiftelsestilsynet at mottatte godtgjørelser var urimelige høye og kunne nedsettes i medhold av stiftelsesloven § 40. Nemnda ga ikke klager medhold i at hun i C kunne beregne seg et forvaltningshonorar på 15 % utover godtgjørelse for forretningsførsel. Vedtektene punkt 7 fastsatte honoraret til 15 % av grunnkapitalens årlige avkastning, og nemnda la vedtektene til grunn. Når det gjelder godtgjørelser fra D, tiltrådte nemnda Stiftelsestilsynets vurderinger og beløp. Klager ble heller ikke gitt medhold i sine anførsler knyttet til foreldelse. Det eneste punktet som nemnda sa seg enig med klager i, er at honorarene vurderes eksklusiv merverdiavgift. Det er utelukkende påslag av merverdiavgift som har ført til at tilbakebetalingskravene samlet nå er ca. kroner 35 000 lavere enn hva som fulgte av Stiftelsestilsynets vedtak.

3 Rettslig grunnlag for vedtaket

Forvaltningsloven § 36 første ledd gir hjemmel for dekning av nødvendige og vesentlige kostnader påløpt i forbindelse med selve klagebehandlingen. Bestemmelsen lyder:

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

Etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd er det klageinstansen som skal behandle spørsmålet om det offentlige skal dekke privat parts sakskostnader med mindre underinstansen har truffet nytt vedtak i saken. I Prop. 12 L (2014-2015) Endringer i stiftelsesloven (stiftelsesklagenemnd) står det i kapittel 7:

«For de tilfellene hvor Stiftelsesklagenemnda fatter endelig vedtak i klagesaken, eller hvis den omgjør et vedtak i medhold av forvaltningsloven § 35, følger det av forvaltningsloven § 36 at det er Stiftelsesklagenemnda som skal fatte avgjørelse om sakskostnader i første instans.»

Etter stiftelsesloven § 7 a femte ledd andre setning kan nemndas avgjørelser om sakskostnader ikke påklages. I Prop. 12 L (2014-2015) står det i kapittel 7:

«Hensynet til nemndas uavhengighet tilsier også at departementet ikke bør kunne overprøve nemndas vurdering av sakskostnadskravet.»

4 Klagers anførsler

Klager krever dekket av det offentlige utgifter til advokat med kroner 58 675 ekskl. mva. Det er opplyst at det er medgått 24,5 timer á kroner 2 400. Timeliste for allerede fakturerte 21,5 timer er vedlagt.

Klagers anførsler kan oppsummeres slik:

Det har vært nødvendig å nedlegge et betydelig stykke arbeid i anledning klagesaken, hovedsakelig fordelt på følgende gjøremål:

- Gjennomgang av saksdokumenter og saksvurdering
- Undersøkelse av relevante rettskilder
- Utarbeidelse av klagebrev til Klagenemndssekretariatet
- Møte og løpende kommunikasjon med klient
- Kommunikasjon med Klagenemndssekretariatet
- Oppfølging og korrespondanse til Stiftelsesklagenemnda

Arbeidet har vært nødvendig for å kunne foreta en forsvarlig vurdering av sakens faktum og rettslige sider, for deretter å kunne fremme en klage.

5 Stiftelsesklagenemndas vurdering

Det følger av forvaltningsloven § 36 første ledd at retten til å få dekket av det offentlige *«vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket»* inntreder der *«et vedtak blir endret til gunst for en part»*.

Beløpet som klager plikter å betale tilbake er redusert med kroner 35 000 etter klagebehandlingen, og Stiftelsesklagenemnda legger derfor til grunn at vedtaket om honorarnedsettelse er delvis endret til gunst for klager på punktet som gjelder behandling av merverdiavgift. Vedtaket for øvrig er ikke endret til gunst for klager.

B har pådratt seg utgifter til advokat, og advokatutgifter er vesentlige kostnader etter

lovbestemmelsen.

Stiftelsesklagenemnda viser til at det ligger en begrensning i lovens nødvendighetsvilkår. Vilkåret gir anvisning på at det skal foretas en konkret vurdering av det fremsatte kravet. Ved den skjønnsmessige vurderingen skal det tas utgangspunkt i partens subjektive oppfatning av om det var nødvendig å pådra kostnadene, men også andre momenter inngår i skjønnnet. Slike andre momenter i den skjønnsmessige vurderingen er blant annet arten av saksbehandlingsfeil, sakens faktiske og rettslige vanskelighetsgrad, om det var nødvendig å pådra kostnadene for å få klagesaken godt nok opplyst og om det var nødvendig for å ivareta partens interesser.

Spørsmålet om å hensynta merverdiavgiften krever etter Stiftelsesklagenemndas syn ingen nærmere faktaundersøkelser eller nærmere gjennomgang av rettskilder og juridiske vurderinger. På denne bakgrunn mener Stiftelsesklagenemnda at en vanskelig kan legge til grunn at advokatbistand var nødvendig for å ivareta Bs interesser i saken. Spesifikasjonen i den fremlagte timelisten på hva slags arbeid som er utført, ses heller ikke å være relatert til merverdiavgiftsproblematikk. Derimot er det medgått en del timers arbeid med foreldelsesspørsmålet som klager ikke ble gitt medhold i.

Klagers krav om dekning av sakskostnader tas etter dette ikke til følge, verken helt eller delvis.

6 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fattet etter dette følgende vedtak:

Kravet fra B om dekning av sakskostnader tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Ålesund, 31. mai 2019

Hanne Ombudstvedt
Leder